

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 8612

Tarih : 24.10.2024

18520

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

Gebze Kadın kapalı ceza infaz kurumunda bulunan Hazine ALÇI sağlık raporların da belirtildiği üzere ayaklarında bulunan rahatsızlıklarından dolayı kol değnekleri ile hareket edebilmektedir. Bu nedenden dolayı yürüme güçlüğü nedeniyle merdiven çıkmamaktadır. Cezaevinin yetkilileri binanın fiziki koşullarından dolayı koğuş yerine giriş katında bulunan yemekhanede yer verildiği için çalışanlarla ve yemekhaneyi kullananlar ile aynı ortamı paylaşmak zorunda kalmıştır. Ayrıca revir, havalandırma ve avukat ile görüşmesini sağlayan birimlerin üst katlarda bulunmasından dolayı kullanamamaktadır. Bu nedenlerden dolayı günlük yaşamını kolaylaştıracak uygun olan cezaevlerinden birine sevk talebinde bulunmuştur.

Ülkemizde hapishanelerin kapasitesi engelli ve hastaların genel ihtiyacını karşılamayacak kapasite olduğu bilinmektedir.

Özellikle havalandırma hakkını yeterince kullanamayan hasta ve engelliler olmak üzere tüm mahpuslar için hapishane içerisindeki havalandırma koşullarının yeterli ve insan sağlığına uygun şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Hapishanelerin fiziksel yetersizliklerinden kaynaklı olarak hayatlarını tek başına idame ettirmekte zorlandıklarını sıklıkla ifade eden mahpuslar. Tuvalet, banyo, kalabalık koğuşlar, geçiş alanlarının darlığı, binaların çok katlı veya basamaklı olması gibi birçok yapısal etmen,

engelli, hasta ve yürürken yardımcı aletler kullanan mahpuslar için en temel ihtiyaçlarına erişememek anlamına gelir. Fakat hapishanelerin engelliler için erişilebilir olmaması sadece engelli mahpusu değil, engelli mahpus yakınlarını, avukatları ve hapishanede çalışan engelli memurları da olumsuz yönde etkilemektedir.

Hasta mahpusların tedaviye erişim hakkı, Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan kişi dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığın korunması hakkı kapsamında değerlendirilmelidir.

Bu bağlamda ;

1. Hasta mahpus Hazine Alçı 'nın tedaviye erişiminin sağlanması, uygun bir cezaevine sevk edilmesi gerekmektedir. Bu talebi işleme alınmış mıdır?
2. Cezaevi fiziki koşullarından dolayı Hazine Alçı'nın hastane raporları dikkate alınarak, insanca yaşayabileceği ortamın hazırlanması için çalışmalarınız nelerdir?
3. Havalandırma hakkını yeterince kullanamayan Hazine Alçı ve diğer hasta ve engelliler olmak üzere tüm mahpuslar için hapishane içerisindeki havalandırma koşullarının ve saatlerinin yeterli ve insan sağlığına uygun şekilde düzenlenmesi için yapılan son düzenlemeler nelerdir?
4. Hapishanelerde görüş, sağlık hakkı, sosyal aktivitelere erişim konusunda Sorun yaşayan mahpuslar için bir destek programınız var mıdır?
5. Yaşamını tek başına idame ettiremeyen ağır engelli ve hasta mahpuslar için rehabilitasyon hizmetleri var mıdır?
6. Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğünün bugüne kadar yayınladığı istatistiklerin hiçbirinde engelli mahpuslara ilişkin veri yer almıyor. Bulunan engelli mahpus sayısına, mahpusların engellilik türleri ve oranlarına dair son bir yıla ait veriler nelerdir?
7. Hasta ve engellileri izole eden kurumlar tasarlamak yerine, bütün hapishaneler ve koğuşlar engellilere göre tasarlanması için yeni çalışmalarınız var mıdır? Uluslararası sözleşme ve kurumların önerileri doğrultusunda, insan sağlığına uygun cezaevi mimarisi hakkında çalışmalarınız nelerdir?